

mở hộp sọ vợ anh ra rồi lên dây thần kinh điều chỉnh lại thái độ của cô ấy một cách nhanh chóng, có phải vậy không?”

“Tất nhiên rồi, tôi muốn cô ấy thay đổi”, ông ta giải thích, “Tôi không cho rằng cô ấy đúng khi cứ tra hỏi tôi như vậy”.

“Ông bạn ạ”, tôi nói, “Chỉ nói suông thì ông không thể nào thoát ra khỏi vấn đề mà ông tự dán thân vào”.

Ở đây, chúng ta đang phải đối mặt với vấn đề thay đổi mô thức rất triệt để, rất cơ bản. Bạn có thể làm trơn tru các mối giao tiếp xã hội bằng những kỹ thuật và kỹ năng riêng, nhưng trong quá trình đó, bạn có thể bỏ mất nền tảng tính cách quan trọng. Bạn không thể có thành tích hảo. Đây là một nguyên tắc theo trình tự: *Thành tích cá nhân đi trước Thành tích tập thể*. Sự tự chủ và ý thức tự giác là nền tảng của các mối quan hệ tốt đẹp với người khác.

Một số người nói rằng bạn phải yêu quý bản thân mình trước khi bạn có thể yêu quý người khác. Tôi nghĩ rằng ý tưởng đó có lý, nhưng nếu bạn không biết rõ bản thân, nếu bạn không làm chủ được bản thân thì sẽ rất khó yêu quý chính mình, trừ một số trường hợp, nhưng chỉ mang tính nhất thời, hời hợt.

Lòng tự trọng chỉ có khi bạn kiểm soát được bản thân, khi bạn độc lập thực sự. Đó chính là tiêu điểm của các Thói quen 1, 2 và 3. Độc lập là một thành quả. Tương thuộc là một lựa chọn mà chỉ những người có tính độc lập mới có. Nếu không thực sự rèn luyện tính độc lập thì mọi cố gắng phát triển kỹ năng xây dựng mối quan hệ với con người của chúng ta cũng chỉ là vô ích. Chúng ta có thể cố làm điều đó, thậm chí còn đạt được chút ít thành công trong điều kiện thuận lợi, nhưng khi gặp khó khăn – chắc chắn sẽ có –